

**„Gyermekvár”
Német Nemzetiségi Óvoda
2367 Újhartyán Béla gödör 3.
OM: 033007**

**Etikai Kódex
2018.**

Összeállította: Rizmajer Ildikó intézményvezető

Az alkalmazotti közösség elfogadta: 2018. szeptember 5.

„A Kódex nem az egész embert átmelegítő, rendíthetetlenül megvalósult erkölcs maga – csak mankó, amelyet majd egyszer eldobhatunk, mert a töréseket kihevert, ép csontozatú emberlényné már semmiféle külső támogatásra sem lesz szüksége. De addig örüljünk neki: használjuk. Segít. Erősít. Véd.” (Jókai Anna)

Bevezető

Az etikai kódex nem illemszabályok és előírások gyűjteménye, nem is olyan kézikönyv, amely részletesen szabályozza a nevelők felelős cselekvését. Csupán azokat az íratlan, de közmegegyezéssel elfogadott etikai normákat sorolja fel, amelyek mindenkor időszerűek. Nem szankcionáló jellegűek, de feltétlenül irány- és útmutatóak az intézmény pedagógusai és a nevelőmunkát segítők számára.

A kódex megalkotásának az a célja:

- ❖ hogy a megegyezésen alapuló szabályok elfogadása, valamint a velük való azonosulás révén erősítse pedagógusaink és nevelőmunkát segítők belső összetartozását, s ezáltal társadalmi megbecsülését,
- ❖ hogy méltán erősítse az emberi tartásukat, türelmüket, megértésüket, helyes önbecsülésüket és nem utolsó sorban méltóságukat,
- ❖ hogy igazodási pontokat nyújtson olyan helyzetekben, amelyek nem szabályozhatók pusztán jogi eszközökkel, segítse az egységes fellépést,
- ❖ hogy tájékoztassa az intézmény partnereit a pedagógus munka végzésének erkölcsi normáiról.

A szakmai etikai kódex érvényességi köre:

A kódex érvényességi köre kiterjed minden olyan pedagógusra és nevelőmunkát segítőre, akik a Nemzeti Köznevelési Törvény által meghatározott pedagógiai tevékenységet folytatnak és hivatásukat a „Gyermekvár” Német Nemzetiségi Óvoda intézményében (2367 Újhartyán, Béla gödör 3.) gyakorolják.

Az intézménnyel közvetlenül vagy közvetve kapcsolatban álló alkalmazottra nézve ajánlásnak tekinthető.

I. RÉSZ – Pedagógusok

Általános elvek:

- ❖ A nevelés-oktatás nehéz és igényes munka. A pedagógus egész személyiségével nevel. Nevelési tényezőnek számít minden szava, megnyilvánulása. Tudatában kell lennie annak, hogy mindig vonzó, követésre méltó, emberségében feltétlenül őszinte és egyenes legyen, s hogy tevékenysége nem csupán fizetett foglalkozás, hanem választott hivatás.
- ❖ A pedagógushivatást a humánus gondolkodású, megértő, szakmáját szerető emberek választják és munkájukban is ezt képviselik.
- ❖ Megjelenésében kulturált, ápoltság, mértéktartó. Nem felejt, hogy öltözködése, beszédmódja is nevelő erővel bír.
- ❖ A pedagógus nem saját népszerűségére törekszik, hanem mindig neveltje jövője, fejlődése, kibontakoztatása irányítja nevelői tevékenységét. Igyekszik az igényes, nevelő szeretet együttes gyakorlására.
- ❖ Törekszik arra, hogy a beszéd módja, mondanivalójának igényes, árnyalt, pontos, szép magyar nyelvi megformálása is mintául szolgálhasson.
- ❖ A pedagógus egyik legnagyobb magatartásbeli erénye a pontosság, a szakmai munka rendszeressége és egyéni megnyilvánulásában a kiszámíthatóság.
- ❖ Kollégáiról a gyermekek és a szülők előtt tisztelettel beszél.
- ❖ Tisztelettel és megbecsüléssel fordul minden kollégája felé.
- ❖ Intézményével kapcsolatos bizonytalan vagy igaztalan híresztelések tisztázására törekszik. Saját munkahelyéről kifelé minden körülmény között reálisan, de pozitív töltettel nyilatkozik.
- ❖ A gyerekekről, a szülőkről és az intézmény belső információiról illetékteleneknek nem beszél, az így szerzett információkat „szolgálati titokként” kezeli.
- ❖ Testi és lelki egészségét ápolja. Betegség esetén csak abban az esetben végzi tovább a munkáját, ha a gyermekekre, kollégáira és magára nem ártalmas.
- ❖ Amennyiben politikai szerepet vállal, akkor azt időben és térben határozottan elkülöníti a nevelőmunkától.

- ❖ A pedagógus, mint ember, tévedhet és hibázhat, de etikai kötelessége a hibák megelőzése, illetve a kijavításukra való törekvés.
- ❖ Értelmiségi szerepéhez életvitelével és erkölcsiségével – saját egyénisége vállalása és megmutatása mellett – minidig méltó marad. Folyamatosan fejleszti műveltségét a kultúra, a tudományok és a gyakorlati élet területén.
- ❖ Megnyilvánulásaival képviseli a természettisztelő magatartást, a környezettudatos életvitelt, a fenntartható fejlődést.

Szakmai etikai normák:

- ❖ A nevelő köteles tudását, szakmai fölkészültségét folyamatosan mélyíteni, a szaktárgyaival kapcsolatos újabb eredményeket figyelemmel kísérni.
- ❖ Állandó önképzéssel gyarapítja, fejleszti a hivatása gyakorlásához szükséges tudását, képességeit, módszereit, ezzel küzd az elszürkülés és a kiégés ellen. Kiemelten a következő értékek tekintetében fejleszti személyiségét: emberszeretet, optimizmus, lelkiismeretesség, igazságérzet, megbocsátani tudás, nyíltság, türelem, empátia, önzetlenség, a másság elfogadása, önismeret, önkontroll és felelősségvállalás.
- ❖ A pedagógus a szakmai munkájában megalapozott és igényes. Hivatása felelős teljesítéséhez elengedhetetlenül szükséges a kommunikációs készség kialakítása. Tekintélyét tudása és hiteles embersége alapozza meg.
- ❖ A nevelőtestület egységes követelményrendszer kialakításával törekszik hatékonyabb nevelő-oktató munkára, korrekt szakmai és munkatársi együttműködésre. Ezt az a tény indokolja, hogy a növekedéseket nem egy pedagógus részéről, hanem a nevelők közösségétől érik nevelő hatások.
- ❖ Természetes, hogy szakmai vagy egyéb probléma esetén kollégái segítségét kéri.
- ❖ Az intézmény munkatervének megvalósulását figyelemmel kíséri, és szükség esetén módosítást kezdeményez.
- ❖ Önkritikusan viszonyul saját munkájához, azt állandóan ellenőrzi és értékeli. A külső szakmai ellenőrzést és értékelést nyitottan, együttműködően, de megalkuvás nélkül fogadja.
- ❖ Figyel arra, hogy indokolatlanul ne hagyja magára a gyermekeket, hogy telefonja ne zavarja az óvodai csoportfoglalkozást.

- ❖ Felkészülten vesz részt a helyi nevelési és egyéb intézményi dokumentumok megalkotásában, elfogadásában és érvényre juttatásában.
- ❖ Kollégái helyettesítését a nevelés szempontjainak érvényesítésével látja el.
- ❖ Gyakorlati és elméleti munkájával, valamint szakmai szervezeteikben kifejtett tevékenységével hozzájárul a nevelésügy fejlődéséhez.
- ❖ A pedagógus munkája a következő mutatók alapján értékelhető:
 - képzettsége
 - a gyermekeken tapasztalható fejlődés
 - kötelességeinek teljesítése
 - személyiségének fejlődése,
 - hiányosságok megszüntetésére való törekvés
 - az etikai normák megtartása

A pedagógus szakmai kapcsolatainak etikai normái:

- ❖ Szakmai kapcsolataiban az értékek tisztelete, a kollégák megbecsülése és a pedagógushivatás iránti elkötelezettség dominál. Aktívan részt vesz óvodája szervezeti kultúrájának kialakításában.
- ❖ Folyamatos kollegiális munkakapcsolatot tart fenn és együttműködik a nevelőtestület tagjaival nevelési és szakmai kérdésekben. Érdeklődik kollégái munkája iránt, tapasztalatait megosztja velük.
- ❖ Nyitottan fogadja a nevelőtársak szakmai észrevételeit, akár elismerők, akár kritikusak rá nézve. Saját szakmai megállapításainak korrekt módon ad hangot, akár elismerő, akár kritikusak másokra nézve.
- ❖ Méltó módon képviseli óvodáját és a pedagógus-hivatást. Minden jogos eszközt igénybe vesz óvodája és szakmája jó hírének öregbítésére. Sem tetteivel, sem nyilatkozataival nem csorbítja az intézménye és hivatása hírnevét.
- ❖ Intézményünkben a vezetők és a munkatársak közötti kapcsolatot a korrektség, a tárgyilagosság, az őszinteség, a kölcsönös bizalom és tisztelet jellemzi.
- ❖ Az oktatási intézmény jó légkörlét elsősorban a nevelők egymás iránti nyílt és őszinte viszonya biztosítja. Ez megmutatkozik a nevelők kölcsönös bizalmában és megbecsülésében, a szakmai tapasztalatok megosztásában, egymástól való tanulás örömeiben, a jó

tanácsok elfogadásában, a baráti kapcsolatokban, egymás tudásának elismerésében, a problémák megoldásának közös keresésében és abban, hogy egymás munkáját fontosnak tartják.

- ❖ Olyan munkatársaknak tekinti kollégáit, akikkel közös ügyük a nevelés. Ezért kapcsolatukat mindig a kölcsönös segítségnyújtás határozza meg.
- ❖ Az óvoda színvonalas működése érdekében valamennyi nevelőnek felelős kötelessége a kollégákkal együtt munkaközösségben dolgozni, kollégák szakmai tekintélyét megőrizni, emelni. A munkaközösségben arányos és méltányos teherviselésre kell törekedni.
- ❖ Szakmai, tudományos vagy pedagógiai vita, nézeteltérés nem szülhet haragot. A vitás kérdéseket a nevelők egymás között, a gyermekek távollétében tisztázzák.
- ❖ A nevelők csak akkor várhatnak el viszont tiszteletet, ha az intézmény nem pedagógusi munkakörben alkalmazott dolgozóit is munkatársnak tekinti a közös nevelői és oktatói célok megvalósításában. Személyükben ezek a dolgozók is válhatnak nevelési tényezővé, amint kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel. Így a munkatársi viszony a pedagógusok és az egyéb alkalmazottak között a kölcsönös megbecsülésre épül, s ez a gyermekek szemében jó példaként szolgál. Ugyanakkor a nem pedagógus alkalmazottaktól is elvárható a szolgálatkészség az egész intézmény javára.

A pedagógus a gyermekek szüleikhez, családjához való viszonyának etikai normái:

- ❖ A pedagógus és a szülő kapcsolata egyenrangú személyek partneri kapcsolata, mely egyetlen területen a pedagógiai kompetencia területén aszimmetrikus. Itt - a szaktudás alapján - a nevelő vezető szerepe érvényesül.
- ❖ A kapcsolat alapja a kölcsönös megbecsülés.
- ❖ Az óvoda nevelője nevelési célú kapcsolatot épít ki a szülőkkel, de sem a gyermek, sem a szülő bizalmával nem élhet vissza.
- ❖ Legyen mindig kész arra, hogy a szülőkkel minden, a gyermekre vonatkozó ismeretét megossza. Véleménynyilvánítása legyen tárgyyszerű, szorítkozzék a gyermek szellemi, lelki testi fejlődésére. Vannak esetek, amikor ez a tájékoztatás bölcs mérlegelést igényel. A nevelő döntését, illetve felelős cselekvését ilyenkor egyedül a gyermek szabja meg.

- ❖ A nevelő a szülőktől a gyermekükért végzett pedagógusi tevékenységéért ellenszolgáltatást nem vár és nem is fogadhat el, főleg, ha az lekötöttséghez vezethet. Ugyanakkor a pedagógus egyenrangú baráti kapcsolatot is kiépíthet a szülővel, de folyamatosan mérlegelnie kell, hogy ez a kapcsolat mindig pozitív hatással legyen a szülő gyermekére.
- ❖ A csoportvezető pedagógus törekedjék a rábízott gyermeke családi hátterét, problémáit a nevelés hatékonysága érdekében megismerni.
- ❖ A szülőkkel folytatott egyéni beszélgetések során elhangzott családi vonatkozással bíró információkat a pedagógus titokban tartja, illetőleg csak a gyermekek érdekében használhatja fel, ügyel a gyermekek és a szüleik jó hírnevéhez fűződő jogainak érvényesüléséről.
- ❖ A szülők anyagi helyzetének ismeretében, ha szükséges, diszkréten kezdeményezheti a szociális segítségnyújtás formáit.
- ❖ A pedagógus a szülők között nem tehet különbséget, kapcsolatai egyenlők.
- ❖ Szülői értekezleten a pedagógus csak az egész gyermekcsoportot érintő kérdéseket, gondolatokat, feladatokat tárgyalhatja. Kerülnie kell az egyes gyermekek teljesítményére, helyzetére utaló értékeléseket, minősítéseket, megjegyzéseket.
- ❖ Az egyéni beszélgetések során is a gyermek iránti szeretet a mérvadó. Először kiemeljük, hangsúlyozzuk a dicsérhető pontokat, majd a javítandókat úgy adjuk elő, hogy a szülő érezze a kibontakozás perspektíváját, ismerje fel, hol tud segíteni.
- ❖ A különféle pénzgyűjtések csak a szülők teljes körű egyetértésével történhet. A pénz felhasználásáról pontos elszámolás készül a szülővel.
- ❖ A szülők munkáját saját céljaira nem veszi igénybe. A szülők óvodai munkavégzése is csak a legszükségesebb esetben indokolt. A szülők önkéntes segítségnyújtása természetesen elfogadható.
- ❖ A magántelefonszámát nem használja a munkavégzés során, különösen fotó vagy hangfelvétel készítése a gyermekcsoportról, gyermekről, ennek továbbadása, megosztása közösségi médiában nem etikus.
- ❖ Nem nyilatkozhat, foglalhat állást az intézményt érintő szakmai kérdésekben, médiában, internetes közösségi oldalakon.

II. FEJEZET

Nevelőmunkát segítő (titkár, pedagógiai asszisztens, dajka, takarítónő)

Általános elvek:

- ❖ A nevelés-oktatás nehéz és igényes munka. A nevelő munkát segítő is egész személyiségevel nevel. Nevelési tényezőnek számít minden szava, megnyilvánulása. Tudatában kell lennie annak, hogy mindig vonzó, követésre méltó, emberségében feltétlenül őszinte és egyenes legyen, s hogy tevékenysége nem csupán fizetett foglalkozás, hanem választott hivatás.
- ❖ Megjelenésében kulturált, ápolt, mértéktartó. Nem felejtí, hogy öltözködése, beszédmódja is nevelő erővel bír.
- ❖ Nem saját népszerűségére törekszik, hanem mindig neveltje jövője, fejlődése, kibontakoztatása irányítja nevelői tevékenységét.
- ❖ Törekszik arra, hogy a beszéd módja, mondanivalójának igényes, árnyalt, pontos, szép magyar nyelvi megformálása is mintául szolgálhasson.
- ❖ Kollégáiról a gyermekek és a szülők előtt tisztelettel beszél.
- ❖ Tisztelettel és megbecsüléssel fordul minden kollégája felé.
- ❖ Intézményével kapcsolatos bizonytalan vagy igaztalan híresztelések tisztázására törekszik. Saját munkahelyéről kifelé minden körülmény között reálisan, de pozitív töltettel nyilatkozik.
- ❖ A gyerekekről, a szülőkről és az intézmény belső információiról illetékteleneknek nem beszél, az így szerzett információkat „szolgálati titokként” kezeli.
- ❖ Testi és lelki egészségét ápolja. Betegség esetén csak abban az esetben végzi tovább a munkáját, ha a gyermekekre, kollégáira és magára nem ártalmas.
- ❖ Amennyiben politikai szerepet vállal, akkor azt időben és térben határozottan elkülöníti a nevelőmunkától.
- ❖ Mint ember, tévedhet és hibázhat, de etikai kötelessége a hibák megelőzése, illetve a kijavításukra való törekvés.

- ❖ Szakmai elhivatottsága, felkészültsége, kulturáltsága, munkamorálja példa értékű. Kellő önismerettel, önbecsüléssel, önkritikával rendelkezik. Igényli az emberi és szakmai megújulást. Munkájára a humanitás, a demokratikus gondolkodásmód jellemző.
- ❖ Káros szenvedélytől, megbotránkoztató, közízlést sértő magatartástól mentes életet él.
- ❖ A nevelőközösség tagjai kölcsönösen megbecsülik, tisztelik egymást, hatékony munkakapcsolat kialakítására törekednek. Egymásról a szülők és gyerekek előtt elmarasztaló véleményt nem nyilvánítanak. A felmerült konfliktusokat kulturáltan, megértéssel, az okok megszüntetésével próbálják megoldani.
- ❖ Sem kollégáit, sem a gyermekeket, sem a szülőket nem illetheti megbélyegző kifejezésekkel.
- ❖ Semmilyen formában nem él vissza kollégái, a gondjaira bízott gyerekek és azok hozzátartozóinak bizalmával. Emberségesen és etikusan jár munkaügyi kérdésekben.
- ❖ Az adott lehetőségek, feltételek határain belül a lehető legjobb szakmai tudása szerint végzi munkáját. A szükséges és lehetséges feltételek hiánya esetén nem vállalhatja annak következményeit. Ellenben a tartalmi munka eredményesebbé tételét, ill. a munkafeltételek javítását célzó programok, megvalósítását segíti.
- ❖ A viselkedését, tetteit, szavait a gyermekekért érzett felelősség, gondoskodó szeretet hatja át.
- ❖ Beszédstílusa higgadt, hangereje mértékletes. A magyar anyanyelv használatára kiemelten figyelemmel van.
- ❖ Gondoskodik arról, hogy a gondjaira bízott gyermekeket, semmilyen hátrányos megkülönböztetés ne érje (képesség, vagyon, rang, vallás, bőrszín). Tiszteletben tartja gyermekeinek és szüleiknek világnézetét.
- ❖ Az intézményes nevelés-oktatás kiszolgáltatott helyzetbe hozza a gyerekeket és a szülőket, ezzel a helyzettel soha nem élhet vissza!

- ❖ Eredményes munkát a csoportban dolgozó óvodapedagógussal összhangban érhet el, ezért velük összehangolva és az utasításuk alapján végzi tevékenységét.
- ❖ Semmiféle előnyszerzésre nem használhatja fel a szülőkkel gyermekeik által létrejött kapcsolatot.
- ❖ Munkája során - a gyermekekről, szülőkről vagy szülőktől- hallott információkat hivatali titokként kell kezelnie, ezt megosztania bárkivel szigorúan tilos!
- ❖ A gyermekek napirendjével, nevelésével, fejlődésével kapcsolatos tapasztalatait szigorúan tilos megosztania a szülővel, tehát tájékoztatást szülői kérésre sem adhat!
- ❖ Tilos a magántelefon használata a munkavégzés során, különösen fotó vagy hangfelvétel készítése a gyermekcsoportról, gyermekről, ennek továbbadása, megosztása közösségi médiában.
- ❖ Nem nyilatkozhat, foglalhat állást az intézményt érintő szakmai kérdésekben, médiában, internetes közösségi oldalakon.
- ❖ Munkájával kapcsolatban, nem titkolhatja el sem az eredményeket, sem a kudarccokat, hibákat a felettesei előtt.

Az etikai bizottság

1. Az etikailag vitatható kérdésekben az etikai bizottság illetékes véleményt mond. Az etikai bizottság választás (jelöltekre titkos szavazás) útján szerveződik, a tagság a megbízatás visszavonásáig tart. A választást az intézményvezető szervezi.
2. A bizottság tagjai minden esetben az intézményvezető, intézményvezető helyettes. További tagok a 2 fő választott pedagógus, 1 fő dajka, kiket pályájukon semmiféle esetben nem ért etikai elmarasztalás, és élvezik a nevelőtestület 2/3-nak bizalmát.
3. Az etikai bizottság jogköre annyi, hogy az érintettek meghallgatása és a vonatkozó dokumentumok tanulmányozása után véleményt mondanak etikai kérdésekben az intézményvezető ügyel kapcsolatos döntéshozatalához.
4. Az Etikai bizottság összehívását írásos formában, az intézményvezetőjéhez beadva az óvoda bármelyik munkavállalója kezdeményezheti. Az etikai tisztaság feletti örökösükkel védelmet is nyújtanak, csökkentve a pedagógusok olykor tapasztalható kiszolgáltatottságát.

Záró rendelkezés:

1. A „Gyermekvár” Német Nemzetiségi Óvoda Etikai kódexe elfogadás napján lép életbe.
2. A „Gyermekvár” Német Nemzetiségi Óvoda Etikai kódexét a nevelőtestület kétharmados többséggel fogadhatja el.
3. Az intézmény Etikai kódexét az új munkatársakkal felvételük során meg kell ismertetni.
4. A nevelési évnnyitó/ záró értekezleten minden évben felülvizsgálható és szükség szerint konszenzussal módosítható.

Az ETIKAI KÓDEX-ben foglaltakkal egyetértek és magamra vonatkozóan tartom:

	Név	Munkakör	aláírás
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			

24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			

Rizmajer Ildikó intézményvezető

Újhartyán, 2018. július 2.